

Αγίου Νικολάου Βελιμίροβιτς. Τα φυτά ως

Τά φυτά ως σύμβολα

Για να μπορεί το δέντρο να βλαστήσει, πρέπει να ριζώσει στη γη. Έτσι και ή ψυχή, πρέπει να είναι ριζωμένη στην πνευματική Βασιλεία των Ουρανών, γιατί εκείνη είναι ή δική της γη στην οποία ριζώνει και βλαστάνει. Για να μπορέσει το δέντρο ν' αναπτυχθεί πρέπει να ποτίζεται με νερό. Το ίδιο και ή ψυχή, πρέπει να αρδεύεται με τη χάρη του 'Αγίου Πνεύματος για να είναι υγιής και ισχυρή. Λέει ό Άγ. Αντώνιος: καθώς τά δέντρα, αν δεν ποτίζονται με το φυσικό νερό δεν μπορούν να αναπτύσσονται, το ίδιο και ή ψυχή, δεν μπορεί ν' αναπτυχθεί αν δεν πίνει από τις ουράνιες απολαύσεις.

Για να μπορεί το δέντρο να δέσει καρπό, πρέπει να έχει φως και θερμότητα από τον ήλιο. Το ίδιο και ή ψυχή, πρέπει να φωτίζεται και να θερμαίνεται από τον Θεό, τον Ήλιο της αιώνιας δικαιοσύνης. Γιατί μονάχα μέσα στο φως και τη ζεστασιά - πού πηγάζουν από τον Θεό τον ζώντα και ζωοποιό- μπορεί ή ψυχή να ζήσει, να βλαστήσει και να δώσει καρπό.

Ό κρίνος είναι το σύμβολο της άμεριμνίας: καταμάθετε τά κρίνα του αγρού πώς αυξάνει' ου κόπια ουδέ νήθει. Λέγω δέ υμίν ότι ουδέ Σολομών εν πάση τη δόξα αυτού περιεβάλλετο ως εν τούτων (Μτ. 6, 28-29). Ό Νείλος ό Σιναΐτης γράφει για τον συμβολισμό τών κρίνων: για την τέλεια ψυχή είναι γραμμένο ότι, είναι σαν το κρίνο μέσα στα αγκάθια και αυτό σημαίνει την ψυχή πού ζει δίχως μέριμνες

ανάμεσα σέ αυτούς πού είναι πολυμέριμοι (Περί Φιλαργυρίας).

Ή ελαία είναι το σύμβολο της εν χάριτι εκλογής.

Ο Κύριος επέλεξε τον λαό του Ισραήλ σαν ελαία ανάμεσα στα άγρια δέντρα για να γίνει ό εκλεκτός Του λαός (Ίερ. 11, 16). Ακόμα, έλαια ονομάζεται ό Ηλίας και ό Ενώχ οι όποιοι θα εμφανιστούν ως πρόδρομοι της Δευτέρας Ελεύσεως του Χριστού. Αυτούς προείδαν, ό προφήτης Ζαχαρίας και ό Αγ. Ιωάννης σέ όραμα, καθώς ίστανται ενώπιων του θρόνου της δόξης στους ουρανούς με τη μορφή δύο ελαιοδέντρων (Ζαχ. 4, 3 - Αποκ. 11, 4). Ως το δέντρο πού δίνει το λάδι και ως το μακροβιότερο ανάμεσα στα φυτά της γης, ή ελαία συμβολίζει και κάθε χαριτωμένο άνθρωπο πού φωτίζεται με το έλεος και την αλήθεια του Πνεύματος του Θεού και διά της πίστεως ρίζωσε τον εαυτό του στην αιώνια ζωή.

Ο σπόρος είναι το σύμβολο του λόγου του Θεού.

Ο αγρός είναι ό κόσμος, λέει ό Κύριος. Το δέ καλόν σπέρμα, ούτοι είσιν οι υιοί της βασιλείας' τά δέ ζιζάνιά είσιν οι υιοί του πονηρού (Μτ. 13, 37-38).

Ο σίτος σημαίνει τη διδαχή του Θεού, τη διδασκαλία του Χριστού, τον καλό σπόρο σέ αντίθεση με τά ζιζάνια πού συμβολίζουν το σπόρο του διαβόλου. Εν δέ τω καθεύδειν τούς ανθρώπους, ήλθεν αυτού ό εχθρός και έσπειρε ζιζάνια ανά μέσον του σίτου και άπήλθεν (Μτ. 13, 25). Οι Χριστιανοί πού θα διατηρήσουν έντός τους τη θεότητα του Χριστού και θα το καλλιεργήσουν μέχρι το θερισμό θα σωθούν, ενώ οι αμέριμοι πού αντί για το σίτο καλλιεργούν μέσα τους την ήρα θα χαθούν.

Αυτό μαρτύρησε και ό Αγ. Ιωάννης ό Πρόδρομος λέγοντας ότι ό Θεός διακαθαριεί την άλωνα αυτού, και συνάξει τον σίτον αυτού εις την άποθήκη, το δέ άχυρον κατακαύσει πυρί άσβέστω (Μτ. 3, 12). Έτσι, ό σίτος συμβολίζει επίσης τούς γνήσιους Χριστιανούς, οι όποιοι διατήρησαν έντός τους το σπόρο του Θεού ενώ ή ήρα συμβολίζει τούς απίστους αμαρτωλούς. Ο Κύριος, ανέφερε τη σήψη του σπόρου κάτω από τη γη, ως εικόνα του θανάτου και της Αναστάσεως Του και ταυτόχρονα ως εικόνα απονέκρωσης του παλαιού και αναγέννησης του νέου ανθρώπου στον καθένα από εμάς (Ίω. 12, 24 - Α' Κορ 15, 36).

Το σταφύλι, και τ' αγκάθια, το σύκο και τά τριβόλια είναι σύμβολα τών αγαθών και πονηρών ανθρώπων. Μήτι συλλέγουσιν από άκανθων σταφυλήν ή από τριβόλων σύκα; Όχι βέβαια, αλλά από το κλήμα και τη συκιά μαζεύουν καρπό καλό ενώ από τ' αγκάθια και τούς τριβόλους καρπό κακό. Ούτω, παν δένδρον άγαθόν καρπούς καλούς ποιεί, το δέ σαπρόν δένδρον καρπούς πονηρούς ποιεί. Ού δύναται δένδρον άγαθόν καρπούς πονηρούς ποιείν, ούδέ δένδρον σαπρόν καρπούς καλούς ποιείν. Παν δένδρον μη ποιούν καρπόν καλάν έκκόπτεται και εις πυρ βάλλεται. Άραγε από

τών καρπών αυτών ἐπιγνώσεσθε αυτούς (Μτ. 7, 16-20). Για ποιούς ομιλεί ἐδώ ὁ Κύριος; Για τὰ δένδρα ἢ για τούς ανθρώπους; Βεβαιότατα για τούς ανθρώπους. Τὰ δένδρα εκλαμβάνονται σαν σύμβολο τών ανθρώπων, αγαθών και πονηρών.

Ἡ ἀμπελος εἶναι σύμβολο του Χριστοῦ και το κλήμα σύμβολο τών ἀκολούθων του Χριστοῦ. Εγώ εἰμί ἢ ἀμπελος, υμεῖς τὰ κλήματα (Ἰω. 15, 5), εἶπε ὁ Κύριος στους μαθητές Του. Ἡ ἀμπελος εἶναι μερικῶς ορατή και μερικῶς κρυμμένη. Ἐτσι και ὁ Υἱός του Θεοῦ, εἶναι μερικῶς γνωστός και μερικῶς ἀγνωστός. Το κλήμα δίχως την ἀμπελο δεν μπορεί μήτε να αυξηθεῖ μήτε και να καρποφορήσει. Γι' αὐτό εἶπε πάλι Εκείνος: ὅτι χωρίς εμοῦ οὐ δύνασθε ποιεῖν ουδέν. Οι αγαθοὶ ἄνθρωποι αντλοῦν ζωτικούς χυμούς ἀπό τον Χριστό, τρέφονται με Κεῖνον και φέρουν καρπό αγαθό σαν το καλό κλήμα στο ἀμπέλι. Ενώ οι κακοὶ ἄνθρωποι ἀποκόπτουν εαυτούς ἀπό τον Χριστό και ἀπομένουν ξηροὶ και ἀκαρποὶ σαν τὰ κομμένα κλήματα. Γι' αὐτό και εκείνοι οι πρώτοι θα διατηρηθοῦν σαν καρποφόρα κλήματα ενώ αυτοὶ οι δεύτεροι, θα ριφθοῦν στο πυρ σαν τὰ ξηρά κλήματα.

Το φυτό του σιναπιοῦ εἶναι σύμβολο της βασιλείας τών ουρανῶν, λόγω της ἀνάπτυξης του ἀπό μικρό σέ μεγάλο. Ὁ μικρότερος μεν ἐστί πάντων τών σπερμάτων, ὅταν δέ ἀύξηθῆ, μείζον πάντων τών λαχάνων ἐστί και γίνεται δένδρον, ὡστε ελθεῖν τὰ πετεινά του ουρανοῦ και κατασκηνοῦν ἐν τοῖς κλάδοις αὐτοῦ (Μτ. 13, 32). Ἐτσι και ἡ Βασιλεία τών ουρανῶν στην ἀνθρώπινη ψυχή, αὐξάνει περισσότερο ἀπ' οτιδήποτε ἄλλο μέσα στην ψυχή και με τὰ κλαδιά της εἰσέρχεται στους ουρανοὺς και οι ἄγγελοι του Θεοῦ κατέρχονται στα κλαδιά της.

Ὁ φοίνικας και ἡ κέδρος του Λιβάνου εἶναι σύμβολα τών δικαίων ἀνθρώπων. Δίκαιος ὡς φοῖνιξ ἀνθήσει, και ὡσεὶ κέδρος ἢ ἐν τῷ Λιβάνῳ πληθυνθήσεται ἐτι πληθυνθήσονται ἐν γῆρει πῖονι και εὐπαθοῦντες ἐσονταὶ του ἀναγγεῖλαι (Ψ. 92, 13-15).

Ὁ βασιλικός και ὁ ἀμάραντος, κυρίως ὁ βασιλικός, εἶναι πιο ἀγαπητά φυτά για τούς ὀρθοδόξους Χριστιανοὺς στα Βαλκάνια. Εἶναι σύμβολα της ψυχῆς του δικαίου ἢ ὁποῖα ευωδιάζει ἀπό ουράνιο μύρο τόσο, ὅσο περισσότερο το σῶμα γερνά και μαραίνεται. Επειδή, τὰυτά τὰ δύο λουλούδια ἔχουν ωραιότερη μυρωδιά ὅταν μαραθοῦν και ξηραίνονται ἀπ' ὅτι χλοερά και πράσινα. Ὁ βασιλικός χρησιμοποιεῖται και στον ἁγιασμό του ὕδατος και στην περίπτωση αὐτή γίνεται σύμβολο χαριτωμένης εὐλογίας του ἄνω κόσμου, ἢ ὁποῖα με τη δύναμη του Σταυροῦ συντηρεῖ το ὕδωρ ἀπό την ἀλλοίωση.

Το χορτάρι και τὰ λουλούδια γενικά, εἶναι σύμβολο της παροδικότητος του σωματικοῦ βίου και της ἐξωτερικῆς ἀνθρώπινης δόξας. Γράφει σχετικὰ με αὐτό ὁ Ἀπ. Πέτρος: διότι, πάσα σὰρξ ὡς χόρτος, και πάσα δόξα ἀνθρώπου ὡς ἄνθος

χόρτου ξηράνθη ό χόρτος και το άνθος αυτού εξέπεσε (Α΄ Πέτρ. 1, 24). Κατά τον Ψαλμωδό, ή μοίρα του χόρτου είναι σύμβολο της μοίρας των άθέων. Εν τω άνατείλαι αμαρτωλούς ωσει χόρτον και διέκυψαν πάντες οι έργαζόμενοι την άνομίαν, όπως αν έξολοθρευθώσιν εις τον αιώνα του αιώνος (Ψ. 92, 8). Και πάλι σέ άλλο σημείο λέει: μή παραζήλου εν πονηρευομένοις μηδέ ζήλου τούς ποιούντας την ανομίαν, ότι ωσει χόρτος ταχύ αποξηρανθήσονται και ωσει λάχανα χλόης ταχύ άποπεσούνται (Ψ. 37, 1-2). Οι δίκαιοι είναι σαν το χόρτο, μόνο κατά τη σωματική έννοια ενώ οι αμαρτωλοί, σέ κάθε περίπτωση μοιάζουν με παροδικό χόρτο.

ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ. ΟΜΙΛΙΕΣ ΚΑΙ ΜΕΛΕΤΗ ΓΙΑ ΤΑ ΣΥΜΒΟΛΑ ΚΑΙ ΣΗΜΕΙΑ.

Πηγή: apantaortodoxias.blogspot.gr